

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidőket küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Eladósodott községek.

A „Magyar Földművelő“, a földmívelési minisztérium hivatalos lapja megdöbbenve közli azt a szomorú tényt, hogy éppen Magyarország legaldottabb vidékein a Magyar-Alföldön lévő községek a csőd szélére jutottak, nyakig usznak az adósságban.

Felemlíti, hogy p. u. Csépa 99, Szajol 98, Kőtelek 97, Mezőtur 87, Tisza-Súly 87, Alsó-Szent-György 85 százalékos pótdadóval bírja csak egyensúlyban tartani a maga háztartását.

Ugy látszik, hogy a „Magyar Földművelő“ a Magyar-Alföld csak néhány tiszamelléki nagyközségeknek ismeri a költségvetését, kik még mi hozzánk képest messze elmaradnak a községi pótdadó tekintetében; mert hiszen nálunk Csongrád nagy községben az előjáróság bevallása szerint a pótdadó immár 135%. De hát ebben a tekintetben Csongrád nagyközség még nem egyedüli a Nagy-Magyar Alföldön: mert, mint t. laptársunk a „Félegyházi Közlöny“ feljajdul, hát ott is éppen 135% a pótdadó és abban a reményben van, hogy ha azok vezetik a város adminisztrációját továbbra, kik eddig vezették, hát a jövő évben már 140%-ra fog emelkedni a pótdadó. Ugy látszik, hogy mi csongrádiak testvéri jobbot nyújthatunk kiskun-félegyházi polgártársainknak, mert a körülmények tökéletesen egyek és ugyanazok itt is, mint ott.

A „Félegyházi Közlöny“ ugyanis azt írja, hogy annak a szomorú állapotnak, miszerint nálunk 135% a pótdadó, az uralmon levő 48-as párt az oka, kik a város vagyont csákiszalmájaként kezelik.

No, hát ebben is testvérek vagyunk: mert mi is azt mondjuk, hogy a községi pótdadó azért emelkedett nálunk is 135%-ra: mert itt is már vagy kétévtized óta a 48-asok dirigálják a község ügyeit, kik valósággal csákiszalmájaként bánnak a községi ügyekkel és ha ez tovább is így tart, hát kénytelenek leszünk csődöt mondani és a község autonómiáját felfüggesztő ministeri biztost kérni, hogy veszen véget ennek a 48-as községi adminisztrációnak.

Hát pedig nagy különbség van ám a félegyházi és a csongrádi állapotok között, már azért is: mert legalább Félegyházán rendezett tanács van és a város élén intelligens emberek állnak, a várost az intelligencia kormányozza.

Nálunk azonban községi szervezet van és ezt a szomorú községet bátyámuramék kormányozzák és viszik a 135%-os községi pótdadóba.

A félegyházi és a csongrádi népet azonban összehasonlítani már csak azért sem lehet; mert hiszen itt nálunk birkatürellemmel hagyják garázdálkodni a pótdadó készítő 48-asokat, még Félegyházán nem csak sutytyomban: hanem nyilvános népgyűlésen világosítják fel az adófizető községet arról a

tűrhetetlen állapotokról, mit egyesek a 48-aság öve alatt teremtettek.

Hát nem nevetséges-e az, hogy a legutóbbi községi választások alkalmával egyes kerületekben alig 15–20 községi választó szavazott le, természetes az egyedüli boldogító 48-as listával és 5000 községi választóval szemben ez a néhány félrevezetett, fanatizált ember beültette a községi képviselőtestületbe a 48-as érdekszövetkezetet.

De az is nevetséges ám, hogy ebben a szerencsétlen községben nem akad senki, aki felvilágosítaná a községi adófizető községet, hogy ha tovább is ilyen birka türellemmel nézi ezt a szerencsétlen községi gazdálkodást, ha nem látja be, hogy a 48-aság örve alatt mi-féle gazdálkodás folyik itt, hát rövid idő alatt 150%-os pótdadóval sujtják agyon az adófizető községet.

Jól tudjuk mi azt, hogy „Nácit“ ismét előrántják gorombáskodni, ki ilyesmire mindig kapható, azonban azok a szorgalmazott fürmedvények egy cseppet sem tántorítanak el bennünket, sőt elhatároztuk, hogy legközelebb adatokkal fogjuk bizonyítani, hogy hangzatos ígéretükből mit váltottak be ezek a bizonyisten 48-asok és mivel maradtak adósok.

Mert hát ez a 135%-os községi pótdadó, ha bátyámuramék kék mandlija elbirja viselni, de a mi kabátunk elkopik alatta,

Dixi.

TARCA

Csongrádi párbeszéd.

— Folytassuk?
— Ha úgy tetszik.
— De előbb álljunk meg egy szóra.
— Akár kettőre.
— Voltaképen kicsoda ön, hogy így meg-megbeszélte?
— Én, mondjuk, a Közvélemény vagyok, suverén úr, mindenek és mindenki fölött.
— Olyan nagy a hatalma?
— Akárcsak a mesében a Kacór királynak.
— Szép hatalom.
— Én is azt hiszem; épen azért tisztázzuk az eszméket.
— Hát kezdje.
— A dolog úgy áll — négyszem közt beszélék — hogy én magamat egyszerűen kineveztem Közvéleménynek. Szándékaim nemeselek, eszközeim tiszták. Gondoltam, hátha egyetmás felmelegíté-

sével hasznára lennék a közügynek s azért fogtam meg önt...

— Gimplinek.
— Igen is: gimplinek, aki nekem szolgálatomra fog állani, amíg csak ez a sima kefélesi processus tartani fog.
— Hát meddig keféljünk?
— Az emberi kor legvégsőbb határáig.
— Messze még a határ?
— Minden perc egy halál.
— Így beszél Arany is. V. Lászlóban.
— Beszéljünk mi is úgy, mint okos emberek.
— Nekünk ez nehezen fog menni.
— Magam is azt hiszem.
— De csak próbáljuk.
— Hát próbácius Kalamus.
— Ön ért diáku?
— Dehogyan értek.
— Akkor az én emberem.
— Miért?
— Azért, szerencsétlen gimpli, mert nekünk kritikaink is vannak.

— Nekünk? Önnek, a Közvéleménynek?

— Igen nekünk és ezek a heti kritikások ami beszélgetésünket spriccer mellett váltják apró pénzre.
— Kicsufolnak?
— Krisztust is kicsúfolták, mert jót akart.
— Éppen azért?
— Ne féljünk a kritikásoktól.
— Hát mért nem igyekeznek ők a város betegségét szóval, tettel vagy tollal gyógyítani?
— Mert kritizálni könnyebb, mint jót művelni.
— És mi mégis a dolog nehezebb részét vállaljuk?
— Igen és épen azért állunk felette még a kritikásoknak is.
— De azért csak hagy kritizáljanak.
— Persze, hogy persze; a mi beszélgetésünk folytán megindul a kritika, aminek következménye a város vérkeringésének elindítása.

Kevés a pénz.

Sok biz az sohse volt, de most már oly kevés, hogy még a nagy pénzintézetek is megérzik.

Megérzik és sorra megvonják a hitelt, akiktől csak lehet. Így aztán egyre másra buknek a kisebb bankok, aminek hatását nemcsak az illető részvényesek, hanem a nagyközönség is megsínyli.

A pénzszüke valóságos csapást mért egész közgazdaságunkra. Természetesen lelohadt a vállalkozási kedv, mindenki csak megmenekülni kíván már megkezdett vállalkozásaiból és — a hitelforrások eldugulása következtében — semmi hajlamot sem érez, kockázatos újabb kísérletekre.

A pénzszüke kalamitása legérzékenyebben a kisembereket sújtja. Azokat a kisembereket, kik váltóikat eddig apró részletekben törleszthették, de most, amikor a kisebb pénzintézetek maguk is zavarba jutottak, tőlük egész adósságuk azonnali kiegyenlítését követelik. Így éreztetni pénz öfelsége irtózatatos hatalmát, fenyegetvén az apró existenciákat, de keményen sújtva a tőkét is, melynek jövedelmei ugyancsak megcsappannak. Mert hiába drága a pénz, hiába szed a tőke nagy kamatokat, ha a közgazdasági fluktuáció, amelyből mindig ragad valami a tőkére, csak vontatva végzi folyamátát. A pénzület kamatjövédelme nem pótolhatja az egészséges közgazdasági működésből származó hasznot. A pénzület csak segédeszköze a közgazdaságnak, mely nélkül a közgazdaság el nem lehet, azt nem nélkülözhető és amelynek bajait nagyon is megéri — de a produktív tevékenységet maga a pénzület nem képezi.

E bajok ellen nincs egészen helyén az a sekot hangoztatott tanács, hogy a nagy pénzintézetek, mint amelyeket nagyrészt a bajok okozóinak tartanak, ne fukarkodjanak annyira a hitellel. A nagy bankokat legfeljebb azzal lehet vádolni, hogy mindenekelett üzleti érdekeiket tartják szem előtt és egyes esetekben a közérdek szempontjából méltányosabbak lehetnének. De azért a baj nem tőlük ered. Az egész világ ma már egyetlen nagy bolt, melyben az üzlet egy rendszerint bonyolított le. Oly szoros kontaktusban vannak egymással a világ

penzpiacai, hogy képzelní is alig lehet, hogy például Párisban bőségesen. Newyorkban vagy akár Bukarestben is szükén volna a pénz.

Csak egy remedium van mégis: a nagy bankok legkíméletesebb eljárása a kisebb megszorult pénzintézetekkel szemben, melynek következtéseképen elváható, hogy viszont a kis pénzintézetek is méltányosabb lesznek adósaikkal szemben.

A türelmet, amit ugvis kénytelen kellen tanusítani kelnem ajánljuk ezt az erényt ajánlás nélkül is keil gyakorolni. Csak aztán ez a reánk kényszerített tüzelemmel ne járjunk ugy, mint az egy-szeri számár, amelynek gazdája napról-napra kisebb adag abrakot tett elibe, s épp, amikor már legjobban elsajátította a koplalás művészetét — akkor adta ki páráját.

UJDONSÁGOK.

— **Kinevezések.** A m. kir. igazságügyminiszter a csongrádi járásba a fiatalokruak felügyelő hatóságok tagjaivá a következőket nevezte ki Dr. Bande Zoltán rabbit, dr. Benedek József köröivost, Blászik Mihály igazgatót, dr. Buck Hermannét, Dósa Károly jegyzőt, Dósa Károlynét, Dragon Mároly II-od bírót, Eder János tanárt, Faragó Antalné, Farkas Bélánét, Forgó Gergelyt, Forgó Józsefnét, Horváth Andor s. jegyzőt, Klein Lajost, dr. Konc Mihály kir. járásbíró, László Ignác jegyzőt, Mokány Gáspárt, Király Gergely tanitót, Melka Amália tanitónét, Porubszky János csanyteleki plébánost, Reisz Hermant, Reisz Mihály tömörkényi s. jegyzőt, Robacsinszky József tanitót, Rosemberg Edét, dr. Roth Sándor orvost. Sövényházy Antalt plg leánviskola igazgató, Szarka Mihálynét Szokoiv József rajztanárt Szendrői Lászlót, dr. Szóke Jenőné, Udvardi Lajos ig. tanitót, dr. Vida Sándort, Zelenka Jánosné tapárnót.

— **Halálozások.** F. hó 27-én d. u. 5 órakor rövid szenvedés után elhunyt özv. Szarka Lajosné szül. Fülöp Jusztin, a Polgári Kör több éven át volt vendéglőse. Nyugodjék békében!

Pintér Gáspár földbirtokos 49 éves korában meghalt.

— **Községi közgyűlés.** F. hó 26-án d. e. 9 órakor községi közgyűlés tartott. A rövid ideig tartó közgyűlésen tárgyalott a belügyminiszternek a rendezett tanács felállítását célzó előterjesztésnek kiegészítési ügye. Ha az új kataszteri földadó lajstroma közszemlére kitértik és jogerőssé válik, azt majd felterjesztik a belügyminiszternek. — A polgári fiúiskola telkének szerződészerű át-

adását elfogadta a közgyűlés. Így tehát ott vagyunk, ahol négy hónap előtt lehetünk volna, azzal a különbséggel, hogy azóta már építének a polgári fiúiskola épületét az eldugott helyre is, míg így annak az idén való felépítése nagyon kérdéses. Ennek a sürgetése is megérne egy deputációt. Dr. Moletz Lajos indítványát elfogadta a közgyűlés, hogy a járásbírósal telkét az építkezésre engedélyezett összeggel együtt kérelmezni fogják, hogy aztán a városbáza helyén egy modern emeletes épületet állítsanak fel a járásbírósalnak, csendőrségnek és egyéb hivataloknak.

— **Leégett a Hunyady-kávéház.** F. hó, 21-én este néhány perccel nyolc óra előtt eddig ismeretlen okból kigyulladt a főtéren levő Hunyady-kávéház és a kátrányozott tető egy-két pillanat alatt teljesen lángokban állott. A konyha és a mérsárszék helyiséget kivéve a padlás is leszakadt, mi által a vendéglős butorzata is nagyobbbrészi odaégett. A tűznél megjelent három tűzoltó derekas munkát végzett, de emberföltöttit ők sem produkálhattak, mert ilyen tűznél 10 szakavatott tűzoltó is el kelt volna. Idősb Szlávik János, ki fiatal korában egyike volt a legbátrabb és legügvesebb önkéntes tűzoltóknak, öreg korában saját kárán szomoruan tapasztalhatta, hogy a mai fiatal-ság már tűzoltásra sem való. Egyébként az épület és a butorzat, mint értesülünk, biztosítva volt.

— **Viztorony.** A tanügyi felsőbb hatóságok nem éppen bölcs jóváhagyásával a központi iskola udvarán viztorony létesült, még pedig hogy az iskolaudvar minél értéktelebb, célszerűtlenebb legyen: az udvar kellő közepén. Ez a viztorony helytelen felállítás és elkészítése folytán az év egész részében szivarog és sarat csinál, ugy hogy e miatt az udvar felét ismét nem lehet használni. Valami példátlan nemtörődömség kell ahhoz, hogy az iskolai gondnokság a bajon egyáltalán nem siet segíteni.

— **Egy szem sem maradt.** A fagy után abban a reményben voltunk, hogy legalább egy negyedrésze megmaradt a kajszin baracknak, de most már látjuk, hogy egyetlenegy szem sem maradt, tehát nem csak baracklekvárt nem eszünk, de még meg sem kóstolhatjuk. A fagy különben a szőlőbe is nagy kárt tett: mert a rügyeket tönkretette, ha csak későbbben a tőke agyból nem hajt termést, mihez kevés remény van, szóval nem nagy bizodalunk van az 1912-ik évhez: a fakadó vizek is nagy kárt tesznek.

— **Aszfaltozás.** Nem merünk a bír-ért jót állni, de rebesgetik, hogy a piactér rendezésével a főtéri járdát aszfalttal cserélik fel. Hogy ez a gidres-gódrós járda megérett a renoválásra, mindenki előtt világos és hogy aszfalttal akarják felcserélni, az meg természetes és helyes is.

— **Nincs ellenőrzés.** A m. héten Uj-szászi István és neje takarékpénztári szolgálalt vett a piacon és annak elfogyasztása után annyira rosszul lettek, hogy majdnem belehaltak. Máskülönbén is a piacon az élelmickek különösen a tejhamisítás napirenden van. Ezelőtt Dr. Borsos János az ilyen tejeket egyszerűen felrugta az elárúsító orra elől, de mióta Borsos meghalt, azóta nem sok gondot fordítanak a piacra.

— **Kisebb tüzek.** F. hó 21-én d. u. 1 órakor Fekete János kilencési tanyáján egy kazal szalmás töreke és egy kup kukoricaszára leégett. Biztosítva volt. Ugyancsak éjjel 11 órakor Samu Gáspár mentettréti tanyáján 1 kazal szalma és 1 kazal törek lett a lángok martaléka.

— **Megkerült bicikli.** Mult év decemberében Sinkó Pál bognármester biciklin rándult át Szenteste, de utközben eső érte és a biciklijét egy utmenti tanyában helyezte el. Mikor el akarta hozni, a biciklinek nyomára veszett. A mult napokban azután véletlenül ráakadt Szen-

— Hiszen akkor a mi cseleked-
tünk nemes, jó és őszinte.

— Magam is azt hiszem.

— Az imént ugyancsak kidicsértük
magunkat.

— Még az sel Más ugy sem dicsér.

— Nem, nem; de ért ön a tűzoltáshoz?

— Fiatalabb koromban értettem, de
most már haj, haj. . .

— Önkéntes volt a tűzoltóknál vagy
fizetett?

— Mit gondol? Önkéntes voltam én,
még pedig a javából.

— Milyen volt a testületi szellem?

— A lehető legjobb. Főparancsnokunk a város vendéglőse volt, akit minden érdek nélkül tettünk meg parancsnoknak, aki aztán vasárnap délutánonként iskolázási óra ürügye alatt összegyűlvén nála — mindig egy hordó sört csapolt.

— Nemes szívü ember lehetett.

— Biz az; de aztán a tűznél látta
volna, miként vezényelt bennünket!

— Hát a tűzhöz is kirukoltak?

— Hiszen az volt a kötelességünk.

— Lássá, legujabban ez nem szokás.

— Dehogy nem: ötszáz kroncsi
szubvenciót ad nekik a község.

— Hogy én ezt eddig nem tudtam.

— Mit tud maga?

— Tudom azt, hogy az én időmben
volt főparancsnok, alparancsnok, szakasz-

parancsnok (kettő is), segédtsizt, csöve-

zető stb. és mindössze voltunk huszon-

ötven — papiron.

— Hát ha tűz ütött ki?

— Véletlenül oda is elvetődött egy-

kettő közülünk.

— Nem gondolja, hogy ezt az ön-

kéntesi cifraságot be kellene szüntetni s a

rá kidobott pénzből több fizetett tűzoltót

tartani?

— Az volna az észzerű dolog.

— Épen azért?

— Nem fogják megcsinálni.

Kefe.

tesen. Hogy miként jutott a bicikli Szentre, azt majd a rendőrség deríti ki.

— **A rádium korszekában** nevezetes eseményt jelent a természetes rádium emanatorium, melyet Pöstyénben a hó elején bocsájtottak a szenvedők rendelkezésére. Tudvalévő a pöstyéni csodás hatású kénes iszapforrásnak páratlanul intenzív rádiumtartalma, amelyet most a rádium emanatorium segítségével oly módon használnak fel a gyógykezelése, hogy bármily gyenge, erőtlen beteg is a legsikeresebben használja pöstyénben a rádiumkurát. Az emanatorium a világhírű új pöstyéni szálló-és fürdőépületben: a Thermia Palacéban van.

— **Nagyreményű csemete.** Bacsa Pálné f. hó 20-án feljelentést tett a rendőrségen, hogy zárt szobájából ismeretlen tettes 5 koronát ellopott. A rendőrség ügyessége folytán az enyveskezű tolvaj csakhamar megkerült, aki nem volt más, mint az asszony nagyreményű csemetéje, a Lajos gyerek. A pénzt Puskás Jenő társával együttesen költötték el. A kereskedő a vásárolt tárgyakat visszavette.

— **Hamis 20 koronások.** A Bécsi rendőrség egy bünszövegetet kutat, mely photokémiai úton ügyes 20 koronásokat gyárt és azzal az egész monarchiát elárasztja. A hamisítvány csak nehezen különböztethető meg az eredeti bankjegyektől. Különösebb ismertetőjelük, hogy színük élénk piros fényű míg az eredetieké matt. A hamisítvány vastag, de lágy papíron készült és a serie valamint a sorszám nyomása gyenge. A bécsi rendőrfőkapitányság mindent elkövet a büntanya felfedezése érdekében és a nyomravezetők között hajlandó 20,000 korona jutalmat szétosztani.

Az én Öregem

is mindig azt mondta, hogy szeplők elütésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ Liliomtejszappan. Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a.E. — Kapható minden gyógyszerár- droguéria- illatszertár s minden szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann féle „Manera“ Liliomtejk krém fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható.

— **Kirándulás és telisport.** A tél elmúltával mindenki kirándul, hogy a természetben gyönyörködjen. Az ilyen kirándulások és sportok alkalmával kétszeresen ki vagyunk téve a változó időjárás szélsőségeinek. Ezért mindenkinek, aki kivonul

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, kösvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható dsványvízforrásokban és gyógyszerárutárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

A köhögés.

Egyike ama számos apró bajnak, amelyet eleinte nem szoktunk figyelemre méltatni. Hogy ez milyen helytelen eljárás, azt az orvosok és a betegek egyaránt bizonyíthatják, a kik már kétségbe vonják a gyógyulás lehetőségét, noha a betegség csak könnyű köhögéssel kezdődött. Ha tüzetesebben érdeklődünk egy ilyen szájalomra méltó emberfia iránt, a legtöbb esetben azt hallhatjuk, hogy aránylag rövid idővel ezelőtt még egészséges, sőt viruló egészségű ember volt. Egyszer valahogyan megbűlt, köhögni kezdett s a köhögés makacsul tartotta magát. Az azelőtt egészséges étvágy megcsökkent napról-napra, az erő hanyatlani kezdett, az arc sápadtabb lett s az orvos, akit végre

a szabadba, saját jól felfogott érdeke, hogy uti gyógyszerárutárba elhelyezze a „Sirolin Roche“-t is, mely az összes meghűléseknél a légzőszerveknek igen fontos szolgálatot tehet.

— **Összezúzta a gép a lábát.** Folyó hó 24 én Kicsis István cséplő gépe az Lapát utcából elhuzatás alkalmával Domokos Rokus kocsis oly szerencsétlenül járt, hogy a ló elütötte, a lába a gép alá került és azt összezúzta. Nehéz sérülésével a kórházba szállították ahol dr. Dékány Béla közsegünk főorvosa résszesítette az első segélyben.

Egy nő

aki az egészséges bőr ápolására ad, szeplőt eltávolítani, viruló, üde és fehér arcszint elérni és megtartani óhajt, — az mosakodjék

Steckenpferd

Liliomtejszappannal védjegye: Nádparipa)

Bergmann és társa, Tetschen a. E.

cégtől. Darabja 80 fillért kapható minden gyógyszerárutár, droguéria, és illatszertár üzletben stb

— **Pályázati hirdetés.** A kiskun főlegyházi áll. tanítóképzőintézetbe az 1912 13 iskolai évre az 1. osztályba 30 tanuló vétetik fel: kivételesen felvétetnek a felsőbb osztályokba is más intézetből jövő jó magaviseletűes jeles előmenetelű növendékek. ha az átlépés szükséges voltát alapos okkal bizonyítani tudják,

Jó viseletű és megfelelő előmenetelű tanulók a következő kedvezményekben részesülhetnek.

1. Ingyenes bentlakó minden fizetés nélkül az intézet internátusában teljes ellátást kap.

2. Földijas bentlakó fizet a teljes ellátásért havonként előre 12 K 50 fillért.

3. Teljes fizető bentlakó a teljes ellátásért fizet havonként előre 25 K-át

4. Kézpénzsegélyes bejárók kapnak havonként utólag 12 K 50 fillér segélyt.

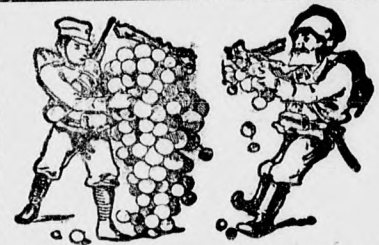
5. Felvétetnek végül segély nélküli bejárók.

A folyamodványok beküldésének határideje május hó 31-ik napja. Az 1. osztályba felvesz az intézet oly éptestű és egészséges növendékeket, akik életük 14-ik évét már betöltötték, de 18 évesnél nem

idősebbek s a polgári vagy középiskola IV-ik osztályát stkeresen bevégezték.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és sajátkezűleg írt folyamodvány a nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz címzendő, de a tanítóképző intézeti igazgatóságához küldendő. A folyamodvány mellékletei: a) születési bizonyítvány; b) iskolai bizonyítvány a múlt iskolai évről s ha a tanuló még iskolába jár, az első félévi értesítő a jelen iskolai évről; c) orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó a tanító pályára alkalmas, ép, egészséges; továbbá újraítási bizonyítvány; d) hiteles községi bizonyítvány a szülők és folyamodó vagyoni állapotáról, a családító polgári állásának, évi jövedelmének és a szülői gondozás alatt álló keresetképtelen kiskoru gyermekek számának, nevének és életkorának feltüntetésével; e) ha a folyamodó már nem jár iskolába; erkölcsi bizonyítvány; f) ha a folyamodó még tanul, akkor utolsó évi bizonyítványát legkésőbb július hó 1-ig tartozik pótlólag beküldeni. E bizonyítvány nélkül a folyamodvány tekintetbe nem vehető. A folyamodás eredményéről a tanulók hozzátartóit augusztus hó második felében hivatalosan értesíti az igazgató, épen ezért a folyamodó pontos címét, ahová az értesítést várja, lakóhelyének (vármegye, utolsó posta) megjelölésével írja a folyamodvány külső lapjára. A felvétel azonban csak akkor válik érvényesé, ha a felvett növendéknek zenei hallása s testi állapota megvizsgáltatván, az kifogás alá nem esik. A folyamodványhoz csak eredeti okmányokat lehet mellékelni.

Kiskunfőlegyháza, 1912. április 15-én
Dr. Katona János, igazgató.

Szőlőoltványokat

szállít amerka sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, **fajtisztaságért** jótállva legdusabb választékban a már évek óta előnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

küküllőmenti első szőlőoltvány telep

Tulajdonos: GASPARI FRIGYES.

Medgyes 60 sz. (Nagyküküllő m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtevéle előtt az ismerős személyiségektől ugy szó-mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának **feuti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról**.

Képeslapok nagy választékban kaphatók: lapunk kiadóhivatalában.

mégis megkérdeztek, megállapította a tüdőbajt, a mely kitörőben van, vagy ki is tört már, s amelynek gyógyítása tudvalevően sok nagy akadályba ütközik. A betegségnek ezt a szomorú lefolyását százszor és ezerszer hallhatjuk. S ha nem is von mindig maga után ilyen nagyon szomorú következményeket, annyi bizonyos, hogy a hosszantartó köhögés ritkán marad elszigetelten, hanem maga után vonja a légzőszervek legkülönfélébb megbetegedéseit. A népnek tehát akkor is, mint sok más esetben, igaza van, amikor **gyanus köhögésről** beszél. De ha a legnagyobb bizalmatlansággal kell néznünk a köhögést olyankor is, amikor egészséges, robusztus embereknel mutatkozik, **valósággal meg kell döbennünk tőle, ha gyöngébb vagy éppen örökletesen ter-**

helt embereknel vesszük észre. Ezeknel csak a rögtönös és célszerű kezelés hátríthatja el a később csaknem teljes biztossággal fölépülő tüdőbajt. Ha ezt a tényt mindenütt tudnák és figyelembe vennék, sokkal kevesebb könnyet ejtenének drága hozzátartozóink elvesztéséért, akiket javakorban szakított el tőlünk a halál. Ha valamikor, ugy ebben az esetben igazán beválik az az igazság, hogy könnyebb a betegséget megelőzni, mint meggyógyítani. Es a megelőzés olyan könnyű lenne, ha a sok fölkinált szer közül ki tudnánk válogatni az igazit! Ezért kérdezzé meg az orvosát, aki bizonyára Sirolin „Rochet“ fog rendelni, amelynek segítségével minden köhögés és kezdődő tüdőbaj a leggyorsabban és a legártóssabban gyógyítható. A gyógyszerárutár kérje nyomtatékosan: **Sirolin „Rochet“**.

Hirdetmény.

A községi képviselő testület 112/912. sz. a. határozatánál fogva felhivatnak mindazon gazdák, akik magyar faj teheneket ohajtának beszerezni, miszerint ebbeli szándékukat a kérelem benyújtása véget Solya Gyula főjegyzőnél a hirdetmény közhírré tételétől számított 15 nap alatt a hivatalos helviségében jelentsék be.

Csongrád, 1912 évi Április hó 22-én.
Solya Gyula főjegyző.

Uj szabó üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy Csongrádon idősb Hatvani György házában Kosuth Lajos utca 28 szám alatt

térfi szabó üzletet

nyitottam és több évi gyakorlatom által a legkényesebb igényeknek is megfelelő öltönyöket készítek jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett t. rendelőknek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve vagyok

teljes tisztelettel

Hatvani Lajos
térfi szabó.

Ugyanittanoneok is felvételnek

A legkiválóbb faju nemesített

gyümölcsfák

kaphatók:

Hoffman Ignác Szeged, ujszegedi faiskolájában.

Telefon szám 175.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Egy használt, de jó karban levő

eladó.

Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

Allandó kiállítás

Világhírű lakkokban és az összes létező színes festékekben. Megtekinthető CSEH PAL vas fűszer és festék kereskedőnél. Festék őrleést díjtalanul eszközlők.

Uj szikviz gyár

Tisztelettel értesitem Csongrád város közönségét, hogy Fohász utca 9 alatt egy modern

szikviz-gyárat

állítottam fel, ahol a legtisztábban és gondosan kezelve szikvizet készítek.

A t. közönség szíves pártfogását kérve maradtam

teljes tisztelettel

Sata Mihály

szikviz-gyáros.

Schvaroz József és Társa

Budapest. Váci-körnt 53. — Alapítási év 1884.

ABADALMAZOTT

Ventzki gőztrakarmány-Füllesztő

65, 100, 1600, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 pere alatt.

Hordozható Pálinkafőző Üstök

100, 400 liter ürtartalom.

Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angel marha és lónyiró gépek és ollók.**FÉLIX-GYÓGYFÜRDO.**

Téli és nyri gyógyhely. **Nagyvárad** mellett.)

Egész éven át nyitva

Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása, vízhőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség

Csúz, kőszőny, ischiás, izadmányek és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos **Félix-fürdő** gyógyforrásait, tükör kád, iszap, mór és szénzavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora és olvasó terem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű **cigányzene**, vasárnaponként **katonazene**, tenisz pálya, gondozott sétautak 400 holdas park és fenyveserdő, **16 személy vonat** közlekedik **május 1-től** a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirtda, interurbán telefon.

Curtaxe és zenedij nincs.

Prospektust küld az igazgatóság.

Egy erőszer**gyenge gyomruaknak**

és mindazoknak, kik megfázás által vagy gyomor túlterheléstől hányos és nehezen emésztő, forró vagy túl hideg ételek által gyomor rosszul létet érznek, u. m. gyomorkatarust, gyomorgörcsöt, vagy felfúvódást, erre a legjobbnak bizonyult a

Dr Engel-féle Baldriánium.

A Baldriánium a legjobb szolgálatot teszi az ilyen gyomor rosszul létnek, ha még a csirájába van. Jó hatású gyomorbor és megóvja a szenvedőt u. m. az idegesség, álmatlanság, szédülés, és lehangoltságtól stb.

Az összetétele által, amely a legjobb Szamosbor, Baldriánium cseppek és málna szörp, és cseresznyeléből áll, igen jó hatással van az emésztésre és egyáltalán az emberi szervezetre.

A Engel-féle Baldriánium nem tartalmaz absolute semi miféle ártalmas összetételt és ezért akár gyenge szervezetű ember akár gyermek még ha hosszabb ideig használja is jó hatásai van reá állandóan.

Legcélszerűbb reggel éhgyomorral és este a lefekvés előtt be venni. Gyermekeknek és gyenge embereknek forró vízzel kell a Baldriániumot hígítani és megcukrozni. — Az Engel féle Baldriánium 3 és 4 koronás üvegekben van — Kapható: Csongrádon, Kiskunfélegyházán, Alpár Csépa, Kunszentmárton, Csaba, Csüd p., Bánfalva, Orosháza, Szentegyháza, minden nagyobb és kisebb gyógyszerárakban.

Minden magyarországi gyógyszerárakban, szétküldés eredeti árban bárhová.

Utánzásoktól ovakodjunk.

Kérjük

Dr Engel-féle Baldriániumot.